

5/10 Vitamíny rozpustné v tucích

Vitamíny rozpustné v tucích

- vitamín A
 - jeho provitamínem je karoten – v organismech savců se přeměňuje na vitamín A
 - výskyt v játrech, ledvinách, mléčných výrobcích, žloutku (provitamín v rajčatech, mrkvi, broskvích, brokolici...)
 - růstový vitamín, důležitý pro dobré vidění, funguje i jako antioxidant, posiluje imunitu organismu
 - nedostatek: šeroslepost (u dětí může dojít až k oslepnutí), rohovatění očních epitelů
 - nadbytek nebezpečný v první fázi těhotenství, může způsobit těžké poškození plodu
- vitamín D (skupina)
 - vzniká z provitaminů ozařováním uv paprsky
 - protikřivické (antirachitické) – podporují vstřebávání vápenatých iontů a regulují obsah Ca a P v kostech
 - obsažen v rybím tuku, vejcích, játrech, mase, kakau
 - nedostatek: křivice, měknutí kostí nedostatečnou kalcifikací
- vitamín E (skupina)
 - protisterilní, působí proti sterilitě samic savců, zvyšuje sexuální výkonnost
 - protizánětlivý, napomáhá hojení ran
 - obsažen v rostlinných olejích lisovaných za studena, ořechách, luštěninách
 - nedostatek – poruchy ve vývoji svalů
- vitamín K
 - protikrvácivý, usnadňuje hojení ran
 - vytváří ho střevní mikroflóra
 - obsažen v olejích, listové zelenině, rybím tuku, žloutku, luštěninách
 - nedostatek – poruchy srážlivosti krve, sklon ke krvácení (je-li např. střevní mikroflóra vyhubena velkými dávkami antibiotik)
- vitamín F
 - lidský organismus ho nedovede syntetizovat
 - dospělý člověk kryje potřebné množství potravou, kojencům se musí dodávat
 - nedostatek – poruchy v hospodaření s vodou, ztráta rozmnožovací schopnosti, cévní skleróza, smrt

Úkol

- 1) Zjistěte doporučené denní dávky výše uvedených vitamínů.

Řešení